

Kyrkans pensionsfond

Anvisningar för ansvarsfull placeringsverksamhet

Godkända av direktionen för Kyrkans pensionsfond 3.10.2018

Innehåll

1 Inledning	3
2 Utgångspunkter för placeringsverksamheten	3
3 PRI-principerna den styrande ramen	5
4 Ansvarsfulla företag som placeringsobjekt	6
5 Metoder för ansvarsfull placeringsverksamhet.....	8
5.1 Hållbarhetsanalys.....	8
5.2 Aktivt ägarskap och påverkan	9
Direkt påverkan	9
Indirekt påverkan	10
5.3 Impact investing.....	11
6 Val och uppföljning av kapitalförvaltare	12
7 Ansvarsfull placering i praktiken	14
7.1 Aktieplaceringar	14
7.2 Ränteplaceringar	15
7.3 Alternativa placeringar	15
8 Rapportering	17
9 Beslutsprocessen	18

1 Inledning

Kyrkans pensionsfond har förbundit sig till ansvarsfull placeringsverksamhet. Genom ansvarsfull placeringsverksamhet säkerställer pensionsfonden en bra avkastning på placeringarna och kontrollerar placeringsriskerna effektivt. Pensionsfonden tar ESG-aspekterna, dvs. frågor i anslutning till miljö, socialt ansvar och god förvaltningssed, i beaktande i all placeringsverksamhet.

Ansvarsfull placering vinner fotfäste både i Finland och på det internationella planet. Kyrkans pensionsfond vill öka kunskapen om ansvarsfull placeringsverksamhet genom att agera öppet, sprida information i olika forum och samarbeta med andra investerare. Syftet med dessa anvisningar är att ge riktlinjer för pensionsfondens ansvarsfulla placeringsverksamhet och öppna pensionsfondens förväntningar för kapitalförvaltarna och företagen.

Anvisningarna för Kyrkans pensionsfonds ansvarsfulla placeringsverksamhet styr i första hand pensionsfondens placeringsverksamhet. Anvisningarna fungerar som exempel även för församlingar och andra investerare som arbetar inom den evangelisk-lutherska kyrkan. Pensionsfonden uppdaterade sina anvisningar för ansvarsfull placering förra gången år 2014. Därefter har pensionsfonden givit ut en separat klimatförändringsstrategi i december 2016.

Finlands evangelisk-lutherska kyrkas etiska värderingar utgör grunden för den ansvarsfulla placeringsverksamheten på Kyrkans pensionsfond. Pensionsfonden är särskilt inriktad på att främja placeringsobjekt med ansvarsfull verksamhet och att påverka företagens handlingsätt. Att välja kapitalförvaltare och utveckla det här samarbetet är en central del av pensionsfondens ansvarsfulla placeringsverksamhet.

Direktionen för Kyrkans pensionsfond godkände anvisningarna för ansvarsfull placeringsverksamhet 3.10.2018. En av direktionen tillsatt arbetsgrupp för ansvarsfull placering ansvarade för uppdateringen av anvisningarna. Anvisningarna kommer att revideras efter behov och styrelsen följer upp hur verksamheten fortskrider genom att varje år ge ut en verksamhetsberättelse över den ansvarsfulla placeringsverksamheten. Dessutom inkluderar pensionsfonden målen för ansvarsfull placering i sin årliga placeringsplan.

2 Utgångspunkter för placeringsverksamheten

Kyrkans pensionsfond har till uppgift att trygga utbetalningen av pensioner till kyrkans anställda och att stabilisera utvecklingen av församlingarnas pensionsavgifter i framtiden. Fonden, som grundades år 1991, får medel från pensionsavgifterna och avkastningen på placeringsverksamheten. Sedan år 2016 har pensionsfonden betalat ut mer i pensioner än vad som samlats in genom pensionsavgifter, vilket innebär att en del av pensionerna finansieras med avkastningen på pensionsfondens placeringar. Om pensionskyddet för kyrkans anställda stadgas i pensionslagen för den offentliga sektorn (OffPL).

Kyrkans pensionsfond i egenskap av placerare

Placeringsenheten ansvarar för Kyrkans pensionsfonds placeringar. Direktionen för pensionsfonden övervakar placeringsenhetens verksamhet. Pensionsfonden är liksom andra pensionsplacerare en långsiktig investerare vars placeringar på kort sikt kan exponeras för betydande värdefluktuationer. Trots den långa placeringsperioden bör pensionsfonden ständigt se till att den finns en tillräcklig kontroll av placeringsriskerna. Placeringarna ska ständigt vara spridda på olika tillgångsklasser, geografiska områden, branscher, kapitalförvaltare och placeringsstilar.

I pensionsfondens strategi har målet för realavkastningen på lång sikt fastställts till 3,5 procent med en risknivå på 9,5 procent. Pensionsfonden har spridit sina placeringar på aktieplaceringar, ränteplaceringar och alternativa placeringar.

Pensionsfonden använder i regel placeringsfonder i placeringsverksamheten. Pensionsfondens placeringsenhet har till uppgift att välja framgångsrika och ansvarsfulla fonder och kapitalförvaltare till samarbetsparter och att samarbeta med dessa för att fullfölja principerna om ansvarsfullhet och utveckla verksamheten i anslutning till det. När det gäller att granska ansvarsfullheten i portföljen och påverka företag kan pensionsfonden anlita utomstående experter.

Värderingar och etik

De värderingar som fastställts i Kyrkostyrelsens strategi kommer till uttryck i Kyrkans pensionsfonds grundläggande uppgift: att söka en god och risktryggad avkastning för placeringarna, på ett ansvarsfullt sätt. Placeringsenheten besvarar öppet alla frågor som ställs av anställda, pensionstagare, församlingar och medier. I egenskap av offentlig aktör är det viktigt för pensionsfonden att placeringsverksamheten är transparent och rättvis. Enheten följer anvisningarna för ansvarsfull placeringsverksamhet och de av FN understödda principerna för ansvarsfull placering (PRI).

Den lutherska etiken grundar sig på den gyllene regeln som gäller allmänmänskligt i världen. Den har uttryckts i Matteusevangeliet i form av Jesu bergspredikan: "Allt vad ni vill att människorna skall göra för er, det skall ni också göra för dem" (Matt. 7:12)". Då Gud skapade människan lade Han också vetskapen om hur vi borde behandla varandra i människans hjärta. Tillämpningen av den gyllene regeln är inte mekanisk, utan den förutsätter att man sätter sig in i andra människors och gruppers situation och tänker på vad som är genuint gott ur den andres perspektiv. I egenskap av ägare och investerare beaktar Kyrkans pensionsfond de centrala intressentgrupperna – dem som placeringspolicyn har konsekvenser för – och bevakar deras intresse.

3 PRI-principerna den styrande ramen

Kyrkans pensionsfonds ansvarsfulla placeringsprinciper är en viktig del av placeringsverksamheten. Pensionsfonden har sedan år 2008 förbundit sig till de av FN understödda PRI-principerna för ansvarsfull placering och har byggt upp den ansvarsfulla placeringsverksamheten kring dessa. PRI-principerna hjälper pensionsfonden att fullfölja en ansvarsfull placeringsverksamhet.

Med PRI-principerna förbinder sig Kyrkans pensionsfond att:

1. Inkludera ESG-aspekterna i investeringsanalyser och beslutsfattande

- Vi upprättar en årlig placeringsplan som omfattar målen för ansvarsfull placering.
- En klimatförändringsstrategi styr vårt arbete för att stävja klimatförändringen.
- Alla i pensionsfondens team ansvarar för att utveckla den ansvarsfulla placeringsverksamheten inom sitt eget ansvarsområde.
- Vi inkluderar ESG-kriterierna i valet av kapitalförvaltare.
- Vi samarbetar bara med kapitalförvaltare som förbundit sig till principerna om ansvarsfull placeringsverksamhet.

2. Agera aktivt ägare och tillämpa ESG-aspekterna i ägarpraxisen

- Vi har principer för aktivt ägarskap och påverkan som styr ägarpraxisen och påverkansarbetet.
- Vi för ständig dialog med inhemska och utländska företag om centrala ansvarsteman.
- Vi deltar på inhemska företags bolagsstämmor.
- Vi följer regelbundet upp innehållet i placeringsportföljen och eventuella brott mot internationella normer.

3. Uppmuntra placeringsobjekten till tillbörlig ESG-rapportering

- Vi stöder investerarinitiativ som syftar till att främja ansvarsrapporteringen i företagen.
- Vi följer regelbundet upp utvecklingen av kapitalförvaltarens ansvarsfulla placeringsverksamhet och uppmuntrar dem att rapportera ESG-inverkan av sin verksamhet.

4. Främja antagandet och införandet av PRI-principerna i placeringsbranschen

- Vi lyfter fram ESG-frågorna i anbudsbegäran och prioriterar kapitalförvaltare som följer PRI-principerna.
- Vi deltar i seminarier och föreläser om ansvarsfull placeringsverksamhet för andra investerare och för studerande.
- Vi publicerar information om ansvarsfull placeringsverksamhet på vår webbplats.

5. Samarbeta med andra investerare för att främja införandet av PRI-principerna

- Vi medverkar aktivt i Finsif ry:s verksamhet och följer PRI-principerna.
- Vi samarbetar med andra investerare och uppmuntrar dem till ansvarsfull placeringsverksamhet.
- Vi ger ut information till församlingarna och håller regelbunden kontakt med andra kyrkliga investerare.

6. Rapportera åtgärder och hur arbetet fortskridit i fråga om verkställandet av PRI-principerna

- Vi lägger ESG-bedömningen till placeringsfondernas månads- och årsuppföljning.
- Vi publicerar en årlig verksamhetsberättelse över ansvarsfull placeringsverksamhet.
- Vi rapporterar aktie- och ränteplaceringarnas kolavtryck.
- Vi rapporterar utfallet av principerna för ansvarsfull placering till PRI en gång om året.

4 Ansvarsfulla företag som placeringsobjekt

Kyrkans pensionsfond vill genom sin placeringsverksamhet främja ansvarsfull företagsverksamhet och framgången av företag som handlar ansvarsfullt. Följande tillvägagångssätt beskriver pensionsfondens syn på ansvarsfull företagsverksamhet:

Iakttagande av lagar och internationella normer är ett minimikrav på ansvarsfull företagsverksamhet. Kyrkans pensionsfond rekommenderar att företagen förbinder sig till *FN:s initiativ Global Compact* och iakttar *OECD:s riktlinjer för multinationella företag*. De företag som är föregångare när det gäller ansvarsfull verksamhet överträffar kraven i normer och lagar och skapar en grund för den framtida normstyrningen.

Positiv inverkan. Vid utnyttjandet av naturresurser beaktar ansvarsfulla företag de framtida generationernas behov och rättigheter och strävar efter att medvetet minimera de skadliga konsekvenserna av sin verksamhet för miljön och samhället. Föregångarföretagen utnyttjar marknadskrafterna för att skapa lösningar för hållbar utveckling.

Intressentorienterat tänkesätt. Ett företag som driver verksamheten ansvarsfullt förväntas beakta intressenternas förväntningar i sin verksamhet och dess utveckling. Utgångspunkten för ansvarsfull affärsverksamhet är att företaget även har andra uppgifter och skyldigheter i samhället än att ge aktieägarna vinst. Intressentorienterat ledarskap innebär att man utöver ägarnas intresse även beaktar företagets intressentgrupper, eftersom detta på lång sikt ger nytta även för aktieägarna. Företaget ansvarar för de positiva men också negativa effekter som dess verksamhet orsakar i de samhällen i vilka det verkar. Detta innebär att företaget också ansvarar för verksamheten bland sina samarbetspartners, såsom nätverket av underleverantörer.

Ledningens engagemang. Ansvarsfull affärsverksamhet handlar om en strategi, där ansvarstagande integreras i företagets ledningssystem och därigenom i dess instruktioner, befattningsbeskrivningar och vid behov dess resultatstyrning och belöningsystem. Styrelsens och den högsta ledningens engagemang är en förutsättning för att ansvarstagandet ska genomsyra hela organisationen. Genom utbildning och intern kommunikation säkerställs att hela personalen känner till och kan identifiera kraven på ansvarstagande inom företaget och sitt eget arbete.

Klimatförändringen. Klimatförändringen är ett globalt fenomen som i framtiden oundvikligen påverkar samhällena och företagen i världen. För att stävja klimatförändringen måste företagen släppa ut mindre växthusgaser i atmosfären. Ansvarsfulla företag förbereder sig förutseende för de risker och möjligheter som klimatförändringen medför och integrerar detta arbete i sin strategi.

Ansvarsfullhet i fråga om skatter. Ett ansvarsfullt företag följer lagarna och målen med dem även vid skatteplaneringen. Kyrkans pensionsfond anser det viktigt att skattebetalningen beskriver företagets ekonomiska verksamhet och att skatt betalas i olika verksamhetsländer utifrån den faktiska aktiviteten i länderna.

Öppen kommunikation. Ansvarstagandet hos ett företag är trovärdig, om företaget kan påvisa att kraven på ansvarstagandet har lett till verkliga strategiska förändringar. Orden kompletterar handlingarna: öppenhet och kommunikation med fokus på intressenternas behov skapar förtroende. Ett företag som bevisligen håller fast vid sina värderingar, justerar sitt verksamhetssätt efter behov och omsorgsfullt förutser risker i anslutning till samhället, miljön och de politiska förhållandena - visar prov på god förvaltningsmed och gott ledarskap.

Rapportering. Investerare behöver pålitlig och jämförbar information om företagen för att kunna fatta investeringsbeslut. Kyrkans pensionsfond rekommenderar att företagen rapporterar om sitt arbete i anslutning till klimatförändringen till Carbon Disclosure Project. Därtill uppmuntras företagen att rapportera om sin verksamhet i enlighet med Global Reporting Initiative (GRI). Till öppen kommunikation hör även att rapportera om företagets skattepolicy och skattefotspår.

5 Metoder för ansvarsfull placeringsverksamhet

Kyrkans pensionsfond tillämpar olika metoder för ansvarsfull placeringsverksamhet och kombinerar dem på olika sätt. De olika metoderna utesluter inte varandra utan närmar sig ämnet från olika håll. När det gäller pensionsfonden beror tillämpningen av metoderna på tillgångsslaget samt på huruvida det handlar om en direkt eller indirekt placering. När det gäller pensionsfonden beror tillämpningen av metoder på tillgångsslaget samt på huruvida det handlar om en direkt eller indirekt placering.

	HÅLLBARHETSANALYS				AKTIVT ÄGARSKAP		INVESTERA MED INVERKAN
	Norm-granskning	ESG-integrering	Temat Hållbar utveckling	Ute-slutande	Påverkans-diskussioner	Deltagande i bolagsstämmor	Impact investing
Direkta aktieplaceringar	●	●		●	●	●	
Aktiefonder	●	●	●	●	●	●	
Räntefonder	●	●		●	●		●
Alternativa placeringar		●	●	●	●		●

Bild: Sammanfattning av pensionsfondens metoder för ansvarsfull placeringsverksamhet och tillämpningen av dem i olika tillgångsklasser. En punkt betyder att metoden används i tillgångsklassen i fråga. Hur metoderna används och i vilken form varierar efter fond.

5.1 Hållbarhetsanalys

I hållbarhetsanalys utvärderas placeringsobjekten med hänsyn till ansvarsfullhet enligt olika ESG-kriterier och utifrån resultatet kan man antingen favorisera eller undvika företagen. Sätten och metoderna att göra hållbarhetsanalyser varierar efter fond. I det följande ges exempel på olika metoder:

Normbaserad screening. Investeraren bedömer företagens ansvarstagande med utgångspunkt i hur väl de följer FN:s och OECD:s internationella normer. Normerna gäller bland annat FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, arbetsrättigheter, korruption och miljövård. Pensionsfonden genomför en regelbunden screening av placeringsportföljen. Om denna screening visar på brott mot normerna vidtar pensionsfonden åtgärder för att påverka det aktuella företaget.

ESG-integrering. Investeraren inkluderar ESG-aspekterna i placeringsanalysen parallellt med sedvanliga ekonomiska indikatorer. Pensionsfonden väljer kapitalförvaltare som aktivt följer företagets ESG-frågor som en del av placeringsverksamheten och strävar efter att förstå ESG-frågornas inverkan på företagets vinst- och riskutsikter.

Tematisk placeringsverksamhet. Investeraren väljer företag i en viss bransch eller företag som tillhandahåller produkter eller tjänster som främjar hållbar utveckling. Klimatförändringen, skogar, förnybara energiformer och förändringar som den demografiska utvecklingen i samhället medför är exempel på aktuella teman för pensionsfonden.

Uteslutande av företag. Från sitt placeringsuniversum stryker investeraren sådana företag som tillhandahåller produkter eller tjänster som definierats som kontroversiella eller oetiska. Pensionsfonden undviker direkta investeringar i företag som tillverkar alkohol, tobak och vapen samt i företag som är inriktade på hasardspel, vuxenunderhållning och fossila bränslen.

5.2 Aktivt ägarskap och påverkan

Genom påverkansarbetet vill Kyrkans pensionsfond bära sitt ägaransvar genom att främja en ansvarsfull verksamhet i företagen och dessutom säkerställa en hållbar värdeutveckling av placeringsobjekten på lång sikt. För att detta ska vara möjligt måste de företag som kyrkan placerat i agera långsiktigt och kontrollera riskerna i linje med aktieägarnas intresse.

Pensionsfonden har som utgångspunkt att diskutera med företagen för att få dem att se över sina förfaringsätt. Att sälja värdepappren leder mer sällan till förändringar i företagets verksamhet, och innebär samtidigt att man frånträder alla rättigheter i anslutning till ägandet. Efter ett resultatlöst försök att genom diskussion få ändringar till stånd kan man överväga att avstå från ägarskapet.

Pensionsfonden utövar både *direkt* och *indirekt* påverkan. Vid direkt påverkan deltar pensionsfonden i bolagsstämmor och diskuterar med företagen. Vid indirekt påverkan för en kapitalförvaltare eller konsult dialog med företagen och deltar i bolagsstämmor för pensionsfondens räkning. Den direkta påverkan koncentreras till inhemska företag då närheten gör det lättare att föra diskussioner. På det internationella planet använder pensionsfonden utomstående experter.

Direkt påverkan

Vid direkt påverkan kan en representant för Kyrkans pensionsfond utöva rösträtten på företagets bolagsstämmor eller diskutera direkt med företagsrepresentanter på möten eller seminarier.

Deltagande i bolagsstämmor. Pensionsfonden deltar i inhemska börsbolags bolagsstämmor i samarbete med sina kapitalförvaltare. Pensionsfonden och kapitalförvaltarna planerar den kommande bolagsstämmasäsongen tillsammans varje år och diskuterar teman som relaterar till den. Pensionsfonden har upprättat separata anvisningar för representanten på bolagsstämmorna. När säsongen är över rapporterar man om de viktigaste observationerna.

Kyrkans pensionsfond grundar sin ägarstyrning på *OECD:s principer för företagsstyrning - OECD Principles of Corporate Governance (2015)*. Vidare understöder pensionsfonden den 1.10.2015 godkända *finska koden för bolagsstyrning* och rekommenderar att tillämpliga delar av principerna i den ska tillämpas även på icke-listade bolag.

Vid ägarstyrningen vill Kyrkans pensionsfond framhäva följande aspekter:

- måttlighet i belöningen av ledningen och styrelsen
- en mångsidig styrelse och tillräckliga resurser
- långsiktig personalpolitik
- offentlig, förutsägbar utdelningspolitik
- transparent och omfattande ekonomisk rapportering och ansvarsrapportering.

Kyrkans pensionsfond uppmanar bolagen att iakttä god praxis för bolagsstämmor. Det betyder bland annat transparenta motiveringar till innehållet på föredragningslistan i god tid före den dag bolagsstämman ska hållas.

Möten med företag. Personliga möten med företagets ledning eller andra representanter för företaget är bra tillfällen att föra en dialog som inte är möjlig på bolagsstämmor. Pensionsfonden kan delta i möten tillsammans med en konsult, kapitalförvaltare eller andra ägare. Dialog kan också föras med företagen genom att man ordnar seminarier och andra evenemang.

Indirekt påverkan

Till Kyrkans pensionsfonds indirekta påverkan hör att välja internationella fall för påverkan, delta i förutseende tematisk påverkan samt medverka i investerarinitiativ.

Val av internationella fall för påverkan. Pensionsfonden låter utföra en screening av samtliga aktie och ränteplaceringar två gånger om året för att få en övergripande bild av det aktuella portföljinhållet. Med hjälp av en extern tjänst för screening och påverkan kan pensionsfonden identifiera fall av internationella avtalsbrott som gäller FN:s konventioner om mänskliga rättigheter, arbetsrättigheter, motarbetande av korruption och bestickning samt miljövard.

Screeningsresultaten är utgångspunkten för det indirekta påverkansarbetet. Via samarbetspartnern för screening- och påverkanstjänsten medverkar pensionsfonden i påverkansdiskussionerna vid de allvarligaste fallen av normförbrytelser. Varje år förs flera tiotals diskussioner och i dem deltar också andra investerare. Ju fler investerare och större ägarandelar, desto bättre effekt har dialogen. Anlitande av en utomstående påverkanstjänst är ett kostnadseffektivt sätt för investerare med små resurser att diskutera med internationella företag.

Företagsdialogerna förs per brev, på telefonkonferenser och vid möten. I planeringsskedet av en påverkansdialog gör samarbetspartnern för screening- och påverkanstjänsten upp en lista på åtgärder som företaget bör vidta för att rätta till bristerna i sin verksamhet och undvika nya problem. I diskussionen betraktas vidtagna åtgärder som tecken på framsteg. Företaget stryks från uppföljningslistan och påverkansdialogen avslutas när alla åtgärder har vidtagits.

Påverkansarbetet förutsätter systematik och tålamod. Alla fall är olika och det kan ta år att uppnå positiva resultat. Ibland leder inte påverkansarbetet till att företaget ändrat sitt förfarande, och då kan det bli aktuellt att sälja innehavet i sin helhet. Kyrkans pensionsfond placerar på den internationella marknaden via placeringsfonder och det är inte alltid möjligt att avstå från ett enskilt värdepapper. Därför är screeningsresultaten och behandlingen av dem ständigt ett ämne på möten med kapitalförvaltarna.

Förutseende tematisk påverkan. Pensionsfonden medverkar i förutseende verksamhet där man strävar efter att påverka företagen på ett konstruktivt sätt med beaktande av framtida utmaningar i fråga om ansvarsfullhet och FN:s mål för hållbar utveckling. Påverkansarbetet är ett samarbete med en utomstående expert. För påverkan väljs särskilda teman kring ansvarsfullhet och inom dem strävar man efter att förbättra tillvägagångssätten i företagen. Som exempel kan nämnas den kolrisk som hänför sig till företagen samt teman i anslutning till skatteansvarsfullhet och tillgång till rent vatten. Ett påverkansprojekt pågår i ungefär två till tre år. I varje tematiska påverkansprojekt medverkar flera institutionella investerare.

Medverkan i investerarinitiativ. I ett investerarinitiativ samlar en grupp placerare sina krafter för att lägga fram ett gemensamt budskap till ett företag. Ett initiativ tas och genomförs i allmänhet av en ägare eller en

grupp ägare. Ett investerarinitiativ kan involvera ett stort antal ägare och syftar till att med stöd av en så omfattande och inflytelserik ägarbas som möjligt få företagets ledning att ändra företagets förfaringsätt.

Via internationella investerarinitiativ är pensionsfonden till exempel med om att förbättra företagets rapporteringspraxis. Att få tillförlitlig och jämförbar information om hållbar verksamhet i företagen är en av de största utmaningarna för en ansvarsfull investerare. Sedan år 2007 har pensionsfonden stött CDP och de initiativ som organisationen drivit, som *CDP Water Disclosure* och *CDP Carbon Action*. Via CDP är pensionsfonden med om att utveckla företagets arbete och rapportering i anslutning till klimatförändringen. Initiativen syftar till att få företagen att förbättra rapporteringen om företagsansvar och att ställa upp mål kring detta. Vidare syftar initiativen till att ge företagen riktlinjer för en mer hållbar användning av naturresurser och energi samt informera om växthusgasutsläppens konsekvenser för klimatet.

I och med publiceringen av klimatförändringsstrategin har pensionsfonden bundit sig till olika verktyg för att dämpa klimatförändringen, som rapportering av koldioxidavtryck och påverkan. I egenskap av en av undertecknarna av initiativet *Montréal Carbon Pledge* har pensionsfonden förbundit sig att rapportera koldioxidavtrycket av sina placeringar varje år. Pensionsfonden deltar också i initiativet *Climate Action 100+*, som syftar till att påverka de 100 bolagen i världen som har de största utsläppen av växthusgaser. Målet är att minska dessa bolags utsläpp och stärka deras ekonomiska rapportering och administration i anslutning till klimatriskerna.

Temana, varaktigheten och resurskraven varierar efter investerarinitiativ. Initiativen kan också gälla företagets ansvarstagande på ett generellt plan, såsom iakttagandet av internationella konventioner och normer. Initiativen kan också fokusera på en mindre företagsgrupp, ett enskilt företag eller ett tema där man vill förändra företagets nuvarande förfaringsätt i en mer ansvarsfull riktning. Att medverka i ett initiativ är i allmänhet gratis, men förutsätter en viss arbetsinsats av investeraren. Resultaten av investerarinitiativen kan utvärderas till exempel med hjälp av målföretagens svarsprocent eller genom att man mäter de åtgärder företagen vidtagit vid respektive rekommendation.

Pensionsfonden har som mål att varje år medverka i två till fyra initiativ inom ramen för de egna resurserna.

5.3 Impact investing

Med impact investing avses placeringar i företag, organisationer eller fonder som syftar till att skapa mätbara sociala eller miljömässiga förbättringar vid sidan av placeringsvinsterna. Mikrolån och gröna obligationer är exempel på placeringsformer i anslutning till investeringar för social påverkan. Pensionsfonden följer aktivt verksamheten kring impact investing och utvecklingen av de olika placeringsformerna.

6 Val och uppföljning av kapitalförvaltare

Processen för att välja kapitalförvaltare är ett kritiskt skede inom ansvarsfull placering. ESG-frågorna och kraven i anslutning till dem bör utvärderas grundligt vid valet av samarbetspartner.

Pensionsfonden fogar sina anvisningar om ansvarsfull placeringsverksamhet till alla anbudsbegäranden för att de kapitalförvaltare som deltar i anbudsförfarandet ska vara införstådda med pensionsfondens förväntningar med hänsyn till den erbjudna placeringsstrategin. Pensionsfonden strävar efter att utreda om kapitalförvaltaren följer en ansvarsfull placeringsfilosofi och om den produkt som erbjuds kan accepteras som en del av pensionsfondens placeringsportfölj.

Kapitalförvaltaren behöver inte ha tillgång till alla processer för ansvarsfull placering när samarbetet inleds, utan pensionsfonden kan också bygga upp förfaringssätten tillsammans med kapitalförvaltaren. Att kapitalförvaltaren förbundet sig till PRI-principerna är en bra utgångspunkt.

Pensionsfonden utvärderar och följer upp kapitalförvaltarens beredskap att placera ansvarsfullt med avseende på följande delområden:

1. Kapitalförvaltarens ESG-profil

En ansvarsfull investerare sköter också sina egna företagsansvarsfrågor bra. Pensionsfonden förutsätter att kapitalförvaltaren följer en ansvarsfull miljö- och personalpolicy samt god förvaltningsred.

2. Principer och interna processer

Pensionsfonden utreder hur en ansvarsfull placeringsverksamhet passar ihop med kapitalförvaltarens placeringsfilosofi. Offentligt tillgängliga anvisningarna för ansvarsfull placering och ägarstyrning är det första beviset på att kapitalförvaltaren har förbundet sig till sin verksamhet och utvecklingen av den. Pensionsfonden är också intresserad av hur iakttagandet av anvisningarna följs upp i organisationen och vem som ansvarar för den uppföljningen.

En engagerad kapitalförvaltare berättar för de anställda, kunderna, samarbetspartnerna och de andra intressentgrupperna om hur bolaget hanterar frågor i anslutning till ansvarsfull placeringsverksamhet. Aktiva

kapitalförvaltare medverkar också inom ramen för sina resurser i olika initiativ och forum där de kan bilda nätverk och söka nya placeringsidéer.

3. Resurser och know-how

Pensionsfonden intresserar sig särskilt för hur placeringsteamet fördelar uppgifterna med hänsyn till ESG-analysen, på vilken nivå denna know-how är och hur den ska utvecklas. Många kapitalförvaltare anlitar utomstående ESG-tjänsteleverantörer och i så fall utreder pensionsfonden hur ESG-data används inom placeringsverksamheten. Pensionsfonden har som mål att ansvarsaspekterna ska vara utgångspunkten i alla placeringsanalyser och inte enbart utgöra en separat utvärderingsfas. Portföljförvaltarna och analytikerna bör ha en egen syn på de centrala ansvarsaspekterna i olika branscher och företag – och kapitalförvaltaren bör uppmuntra sin personal att inkludera ESG-frågor i placeringsanalysen.

4. ESG-integrering

Pensionsfonden strävar efter att utreda vilka ESG-frågor som är relevanta i kapitalförvaltarens placeringsanalys. Nästa steg är att utreda på vilket sätt ESG-frågorna kopplas till placeringsbesluten och hur detta har inverkat på kapitalförvaltarens prestation. Ett sätt att utreda detta är att be kapitalförvaltaren lägga fram konkreta exempel på hur ESG-frågorna har inverkat på enskilda placeringsbeslut, både företags- och branschspecifikt.

5. Aktivt ägarskap och påverkan

Pensionsfonden strävar efter att förstå innehållet i kapitalförvaltarens ägarstyrningspolicy och hur den genomförs i praktiken. Genom att begära mer detaljerade exempel på förda ESG-diskussioner och andra påverkansprocesser kan pensionsfonden utreda hur kapitalförvaltaren kopplar sitt påverkansarbete till placeringsbesluten. Pensionsfonden gynnar kapitalförvaltare som utövar sina ägar rättigheter och systematiskt lyfter fram ESG-frågorna på möten med företagen. En aktiv ägarpraxis, såsom att delta i bolagsstämmor, kräver stora arbetsinsatser och pensionsfonden accepterar därför att inte alla kapitalförvaltare har möjlighet att förbinda sig till sådan praxis. Vidare bör beaktas att den aktiva ägarpraxisen varierar efter tillgångslag.

6. Rapportering och kontakter

Pensionsfonden utreder på vilket sätt och hur ofta kapitalförvaltaren rapporterar om verksamheten i anslutning till ansvarsfull placering och resultaten av den. Pensionsfonden följer också kapitalförvaltarens rapportering angående FN:s mål för hållbar utveckling och framhäver vikten av att mäta ESG-inverkan av verksamheten. I egenskap av undertecknare i initiativet Montréal Carbon Pledge förutsätter pensionsfonden att koldioxidavtrycket rapporteras för alla aktieplaceringar och placeringar i företagslån.

Pensionsfonden öppnar innehållet i sina aktie- och ränteplaceringar två gånger om året för screeningen av ansvarsfullheten, och därför bör placeringsfondernas innehavslistor finnas tillgängliga vid behov. Pensionsfonden förväntar sig också att alla kapitalförvaltare håller aktiv kontakt ifall man till exempel upptäcker att placeringsportföljen innehåller objekt som strider mot pensionsfondens placeringsprinciper.

Pensionsfonden följer utvecklingen av placeringsfondernas ansvarsfulla placeringsverksamhet i alla tillgångsklasser med hjälp av den årliga ESG-enkäten. Pensionsfonden öppnar enkätresultaten för kapitalförvaltarna och diskuterar vid behov med dem om målen för utvecklingen av den ansvarsfulla placeringsverksamheten.

7 Ansvarsfull placering i praktiken

Kyrkans pensionsfond beaktar ansvarsfulla aspekter för alla tillgångsslag. Varje tillgångsslag erbjuder olika sätt och möjligheter att inkludera ESG-aspekterna i placeringsverksamheten.

Innan ett placeringsbeslut fattas utreder pensionsfondens placeringsenhet hur ansvarsfrågorna hanteras. Placeringsens förhandlingsskede är ofta den bästa tidpunkten att påverka kapitalförvaltaren och den aktuella placeringsfondens verksamhetsprinciper.

Efter placeringskedet strävar pensionsfonden ständigt efter att främja kapitalförvaltarnas kunskaper och färdigheter genom att på gemensamma möten höra sig för om och diskutera deras ansvarspraxis. Pensionsfondens årliga ESG-enkät är ett uppföljningsverktyg som omfattar placeringarna i alla tillgångsklasser.

Pensionsfonden placerar i regel i fonder vars registreringsstat har förbundit sig att ansluta sig till OECD:s avtal om automatiskt utbyte av skatteinformation (AEOI).

Om en kapitalförvaltare eller en placeringsfond inte uppfyller pensionsfondens krav eller frågor i anslutning till arbetet med ansvarsfullhet, inleder placeringsenheten en påverkansdialog med kapitalförvaltaren.

7.1 Aktieplaceringar

I pensionsfondens aktieportfölj ingår både direkta aktieplaceringar och fondplaceringar.

Direkta aktieplaceringar. Kyrkans pensionsfond har direkta innehav av finländska och europeiska aktier via tre avtal för diskretionär kapitalförvaltning. Avtal om diskretionär kapitalförvaltning innebär att Kyrkans pensionsfond antecknats som ägare i aktieregistret, men kapitalförvaltaren har fullmakt att fatta placeringsbesluten för pensionsfondens räkning. I avtalet fastställs begränsningarna för placeringsverksamheten – inklusive kriterier för ansvarsfull placering – och kapitalförvaltaren ska förvalta pensionsfondens placeringar i enlighet med avtalet. I avtalet förbinder sig kapitalförvaltaren att beakta ESG-aspekterna i placeringsbesluten, agera som en aktiv ägare och rapportera om verksamheten.

Pensionsfonden deltar årligen i inhemska börsbolags bolagsstämmor i samarbete med sina kapitalförvaltare.

Indirekta aktieplaceringar. Förutom avtalen om diskretionär kapitalförvaltning har pensionsfonden aktiefonder som placerar i olika geografiska områden. Pensionsfonden väljer sådana kapitalförvaltare som har förbundit sig till ansvarsfull placeringsverksamhet, till exempel genom att underteckna PRI-principerna och upprätta egna regler för ansvarsfull placering. Dessa kapitalförvaltare inkluderar systematiskt och med hjälp av olika metoder ESG-aspekterna i placeringsanalysen, utövar ägarrättigheterna på bolagsstämmor och diskuterar med företagen om ansvarsfulla förfaringsätt.

Pensionsfonden gör en normbaserad screening av alla aktieplaceringar två gånger per år och medverkar i påverkansarbetet.

Aktieindexplaceringar. I syfte att göra taktisk allokering tillämpar pensionsfonden s.k. passiva placeringsformer såsom aktieindexfonder. Aktieindexfonder erbjuder ett likvitt och kostnadseffektivt sätt för pensionsfonden att medverka på olika aktiemarknader. Med hjälp av dem kan man smidigt ändra olika marknadsområdets vikt i aktieportföljen. Syftet med indexfonderna är att söka en marknadsspecifik viktning, inte att utvärdera enskilda företag.

Den kapitalförvaltare som ansvarar för pensionsfondens aktieindexfonder iakttar i hög utsträckning kriterierna för ansvarsfullhet. Samtliga indexfonder tillämpar en screening som innebär att placeringar inte görs i företag som bryter mot internationella normer om mänskliga rättigheter, arbetsrättigheter, korruption och miljön. Dessutom görs inga placeringar i företag som är involverade i kolgruveverksamhet eller förbränning av stenkol. Kopplingar till tillverkning av viktiga komponenter i kontroversiella vapen leder också till att man undviker bolagen. Dessutom utövar alla indexfonder aktivt sin rösträtt på bolagsstämmor i hela världen.

7.2 Räntheplaceringar

Pensionsfondens räntheplaceringar görs i regel via placeringsfonder.

Statsobligationer. Genom placeringar i statsobligationer är pensionsfonden med om att finansiera statlig verksamhet. Pensionsfonden väljer kapitalförvaltare som utvärderar ansvarsaspekterna för olika stater. Särskilt kapitalförvaltare som placerar i tillväxtländernas statslån bör beakta hur länderna iakttar internationella konventioner och rekommendationer i anslutning till mänskliga rättigheter, miljövård och hållbar utveckling.

Företagslån och konvertibla skuldebrevslån. Pensionsfonden väljer sådana kapitalförvaltare som har förbundit sig till ansvarsfull placeringsverksamhet, till exempel genom att underteckna PRI-principerna och upprätta egna regler för ansvarsfull placering. Dessa kapitalförvaltare inkluderar systematiskt och med hjälp av olika metoder ESG-aspekterna i placeringsanalysen och diskuterar med företagen om ansvarsfulla förfaringssätt.

Penningmarknadsplaceringar. Pensionsfonden förutsätter att depositionsbanken idkar en ansvarsfull verksamhet och att de som förvaltar penningmarknadsfonder tar fasta på ESG-aspekterna vid valet av emittenter.

Pensionsfonden gör en normbaserad screening av alla placeringar i statslån, företagslån och penningmarknadsinstrument två gånger per år och medverkar i påverkansarbetet.

7.3 Alternativa placeringar

Pensionsfondens alternativa placeringar omfattar fastighetsplaceringar, kapitalplaceringar, alternativa räntheplaceringar samt placeringar med absolut avkastning.

Fastighetsplaceringar. Kyrkans pensionsfond placerar i fastigheter på lång sikt. Pensionsfonden iakttar principerna om ansvarsfull placering i sin egen verksamhet och förutsätter ansvarsfulla och socialt godtagbara förfaringssätt även av sina samarbetspartner.

I ansvarsfull fastighetsplacering framhävs miljöaspekten eftersom fastigheter och byggande har en betydande koppling till förbrukningen av energi och naturresurser, utsläppen och därigenom även till klimatförändringen. Byggnadsbranschen har också en positiv sysselsättningseffekt och skicket på fastigheterna inverkar direkt på hyresgästerna och trivseln i näromgivningen. Kyrkans pensionsfond beaktar ansvarsaspekterna både vid direkta fastighetsplaceringar och vid placeringar i fastighetsfonder.

Vid *direkta fastighetsplaceringar* beaktar pensionsfonden ansvarsfullheten bland annat genom att hålla fastighetsbeståndet i gott skick och utveckla det på ett miljövänligt sätt. I fastigheterna beaktas särskilt energieffektivitet, hållbar utveckling och ekologiska aspekter. Därtill fästs uppmärksamhet vid

ansvarsfullheten under fastigheternas hela livslängd, och att underentreprenörerna fullgör sina arbetskyldigheter och ser till arbetarskyddet. Energifrågorna i fastigheterna beaktas särskilt i anslutning till grundliga renoveringar. Vid anskaffningar av nya byggnader ligger lösningar som är förenliga med hållbar utveckling i fokus.

Ansvarsfull fastighetsplacering innebär omfattande växelverkan: samarbetsföretagen uppmuntras till ansvarsfull verksamhet och fastighetsbolagens verkställande direktörer motiveras till ansvarsfullhet i arbetet i fastigheternas styrelser. Pensionsfonden vill ta fram den bästa praxisen tillsammans med hyresgästerna, till exempel när man förhandlar om nya hyresavtal.

Vid *placeringar i fastighetsfonder* utför pensionsfonden en egen ESG-analys för nya fastighetsfonder. Att fastighetsfonden driver en ansvarsfull verksamhet säkerställs genom en följeskrivelse (eng. side letter) som fogas till fondavtalets bilagor. I den här följeskrivelsen förbinder sig förvaltningsbolaget att beakta ESG-kriterierna i sina placeringsbeslut och strävar efter att inkludera ansvarskriterierna vid valet av placeringsobjekt och i rapporteringen. Fastighetsfonderna kan beakta till exempel energieffektiviteten, förbrukningen av förnybar energi, lösningar för kollektivtrafiken och certifieringen av fastigheterna.

Kapitalinvesteringar. Kapitalinvesteringar är intressanta ur ett ansvarsfullt placeringsperspektiv: kapitalinvestorerna har i rollen som ägare möjlighet att påverka företagsverksamheten i ett tidigt skede och därigenom uppbyggandet av en hållbar företagskultur. En kapitalinvestor kan också stödja nya innovationer och entreprenörskap i hemlandet samt satsa på förnybar energi och cleantech.

Kyrkans pensionsfonds kapitalinvesteringar består av placeringar i kapitalfonder som förutom pensionsfonden har åtskilliga andra investorer. En del av fonderna är s.k. fond-i-fonder som placerar i andra kapitalfonder.

Kyrkans pensionsfond har utkontrakterat uppföljningen och förvaltningen av kapitalfundsplaceringarna. Samarbetspartnern utför en ESG-analys av nya kapitalfonder som en del av en mer omfattande placeringsbedömning. Att kapitalfonden driver en ansvarsfull verksamhet säkerställs genom en följeskrivelse (eng. side letter) som fogas till fondavtalets bilagor. I denna följeskrivelse förbinder sig fondförvaltaren att ta fasta på kriterierna för ansvarsfullhet i sin egen placeringsverksamhet. Samarbetspartnern utför en årlig ESG-analys av alla kapitalfonder som en del av den fortlöpande uppföljningen.

Pensionsfonden förutsätter att kapitalfondernas förvaltningsbolag fullgör sina skatteförpliktelser i enlighet med gällande lagar och förordningar, både vad gäller den egna verksamheten och de portföljbolag som de har bestämmanderätt i. Pensionsfonden anser det viktigt att förvaltningsbolagen och portföljbolagen betalar skatt till det förvaltningsområde där de driver verksamhet och där den ekonomiska verksamheten och det arbete som leder till inkomst anses äga rum.

Alternativa ränteplaceringar. Alternativa ränteplaceringar är en alternativ finansieringskanal vid sidan av traditionell bankfinansiering. Alternativa ränteplaceringar omfattar till exempel private credit- och mikrolånsfonder. Pensionsfonden placerar endast i fonder med gott namn och ansvarsfull verksamhet. Vid valet av fonder förutsätter pensionsfonden i regel att placeringsobjekten förbundit sig till ESG-principerna, att ansvarsfrågorna integrerats i placeringsbesluten och att placerarna tillhandahålls regelbunden rapportering.

Placeringar med absolut avkastning. Pensionsfonden placerar endast i fonder med gott namn och ansvarsfull verksamhet. Vid valet av fonder förutsätter pensionsfonden i regel att placeringsobjekten förbundit sig till ESG-principerna, att ansvarsfrågorna integrerats i placeringsbesluten och att placerarna tillhandahålls regelbunden rapportering.

8 Rapportering

Kyrkans pensionsfond redogör för resultaten av den ansvarsfulla placeringsverksamheten i sin årliga *verksamhetsberättelse*. I verksamhetsberättelsen behandlas följande:

- uppföljning och årsvis jämförelse av de strategiska klimatförändringsverktygen
- koldioxidavtrycket av aktieplaceringar och placeringar i företagslån
- resultaten av ESG-enkäten till kapitalförvaltarna
- screeningen av ansvarsfullheten i portföljen och påverkansdiskussioner som hör samman med den
- deltagande på bolagsstämmor
- investerarinitiativ och hur de fortskridit.

Ett annat viktigt rapporteringsverktyg är *årsrapporten som sammanställs för PRI*. Den ger en närmare beskrivning av pensionsfondens åtgärder för uppfyllandet av PRI-principerna. Pensionsfondens PRI-årsrapport och verksamhetsberättelsen om ansvarsfull placering är offentliga rapporter.

Pensionsfonden vill även i fortsättningen utreda möjligheterna att inkludera ESG-poängsättning och impact-mätare i sin månads- och årsrapportering. *FN:s mål för hållbar utveckling* utgör en central ram för rapporteringen av impact.

Bild: Årsklocka som beskriver pensionsfondens ansvarsfulla placeringsverksamhet och rapporteringen i anslutning till den.

9 Beslutsprocessen

Kyrkans pensionsfonds ansvarsfulla placeringsverksamhet bereds och genomförs i fyra faser:

- **Pensionsfondens direktion** godkänner anvisningarna för en ansvarsfull placeringsverksamhet, klimatförändringsstrategin och verksamhetsberättelserna. Till direktionens uppgifter hör att stöda den ansvarsfulla placeringsverksamheten och de relaterade åtgärderna behandlas regelbundet på direktionens möten.
- **Arbetsgruppen för ansvarsfull placeringsverksamhet** är ett sakkunnigorgan som ger pensionsfondens direktion råd i frågor som gäller ansvarsfull placering och företagsansvar. Arbetsgruppen bereder anvisningarna för verksamheten, klimatförändringsstrategin och verksamhetsberättelserna, och ger direktionen rekommendationer i frågor som berör ansvarsfull placering.
- **Direktören för Kyrkans pensionsfond** godkänner pensionsfondens medverkan i olika internationella investerarinitiativ och beslut ges direktionen till kännedom.
- **Pensionsfondens placeringsenhet** ansvarar för placeringsverksamheten och rapporteringen. Placeringsenheten behandlar nyheter om företagets förfaringsätt och besvarar förfrågningar från olika intressentgrupper.

KYRKANS PENSIONFOND

Södra kajen 8
PB 210
00131 Helsingfors
Växel 09 180 21